

Ordinul de protecție pentru victimele violenței în familie

După 7 ani de legislație nefuncțională în domeniul combaterii violenței în familie, în mai 2011, legea 217/2003, a fost amendată prin introducerea unei prevederi esențiale pentru siguranța victimelor faptelor de violență în familie – măsura nou introdusă se numește **“Ordin de Protecție”**. Prin introducerea ordinului de protecție, autoritățile au recunoscut că dreptul la viață al victimei este prioritar față de dreptul la proprietate al agresorului. Această dezbateră a blocat pentru un număr semnificativ de ani promulgarea unei legislații eficiente centrate pe siguranța și drepturile victimei violenței în familie în conformitate cu prevederi internaționale în domeniu. Modificările din 2011, creează însă cadrul juridic minim necesar pentru a asigura protecția victimelor. Un pas important, însă insuficient!

Ordinul de protecție este o hotărâre judecătorească civilă prin care se pot decide anumite măsuri de siguranță pentru a proteja victima de către agresor pentru o perioadă determinată de timp. Printre aceste măsuri, legea enumeră evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei; reintegrarea victimei în locuința familiei; obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime, interzicerea oricărui contact cu victima, referirea agresorului și a victimei către servicii specializate de asistență psihologică, etc.

Pentru a solicita un ordin de protecție este necesară completarea unei cereri tip înregistrată la judecătoria de pe raza teritorială în care victima își are domiciliul sau reședința. Emiterea ordinului de protecție se bazează pe dovezi ale violenței la care a fost supusă victima precum certificat medico-legal, proces verbal de constatare de la poliție sau doi martori la incident care nu sunt membri de familie.

Deși cadrul legislativ pare la prima vedere generos, în fapt rareori hotărârile judecătorești recomandă măsurile cele mai potrivite pentru siguranța victimelor. De multe ori ordinele de protecție nu prevăd măsuri în care agresorul să fie îndepărtat în mod efectiv de victimă. Astfel de măsuri incomplete prezintă un risc ridicat pentru viața victimelor și ale copiilor acestora.

Trebuie subliniat și faptul că procedura de solicitare a ordinului de protecție are nevoie de îmbunătățiri semnificative pentru a răspunde situației de criză în care se află femeile victime ale violenței în familie. Simplificarea procedurilor pentru consiliere și reprezentarea legală gratuită a victimei cât și introducerea unor măsuri de gratuitate pentru eliberarea documentelor medico-legale necesare emiterii hotărârii judecătorești, considerăm că ar îmbunătăți semnificativ accesul victimelor la măsura ordinului de protecție.

Organizațiile neguvernamentale active în domeniu desfășoară un proces de monitorizare a implementării ordinilor de protecție. În martie 2013 au fost publicate primele concluzii, din care cele mai importante sunt:

1. În total la nivelul țării în perioada 12 mai 2012 – 28 ianuarie 2013 au fost înregistrate 1009 cereri de emiteră a ordinului de protecție. Cele mai multe cazuri s-au înregistrat în municipiul București, respectiv 113 cazuri la o populație de 1.677.985 locuitori. Cele mai puține s-au înregistrat în județul Covasna, 1 dosar la o populație de 206.261 locuitori. La nivel național doar 41,81% dintre cereri au fost admise.
2. 94% dintre persoanele care formulează cereri pentru emiteră ordinului de protecție sunt femei.
3. Durata medie a judecării dosarelor este de 33 de zile. Cel mai scurt termen mediu de soluționare este de 14 zile în județul Arad, județ în care nici o cerere nu a fost admisă din 7 înregistrate. Cea mai lungă durată medie o găsim în județul Vâlcea și este de 71 de zile. Aceste cifre ne arată că nu se respectă principiul celerității prevăzut de lege.

4. Durata judecării dosarelor constituie un element de risc de revictimizare pentru victime. În timpul scurs de la depunerea solicitării de emitere a unui ordin de protecție până la hotărârea judecătorului victimele femeii trăiesc în continuare cu agresorul. Sunt în fiecare clipă presiunii pentru a renunța la acțiunea în instanță prin amenințări și violențe. Așa se explică numărul mare de retrageri ale dosarelor de către reclamante, 10,30%
5. Încălcarea ordinului de protecție de către agresor nu este sancționată.

În forma în care este implementat în prezent ordinul de protecție acesta nu asigură siguranța victimelor. **De aceea solicităm:**

1. Informare la nivel național, prin campanii în mass-media, asupra ordinului de protecție. În continuare, multe femei nu cunosc faptul că legea în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie s-a schimbat și că de anul trecut se pot adresa instanței pentru a cere evacuarea agresorului din casă, păstrarea distanței minime, predarea armelor și alte măsuri care o pot proteja temporal.
2. Urgentarea soluționării în instanțele de judecată a cererilor de emitere a ordinelor de protecție prin elaborarea unei proceduri unitare a instanțelor. Aplicarea eficientă a principiului celerității.
3. Introducerea prevenirii și combaterii violenței în familie în Strategia Națională a Poliției pe 2014 – 2020. Stabilirea de norme clare, la nivelul Ministerului Administrației și Internelor, pentru punerea în aplicare a ordinelor de protecție, în cel mai scurt timp de la emitere, ținând cont în permanență de securitatea victimei.
4. Monitorizarea agresorului împotriva căruia s-a emis un ordin de protecție și sancționarea de urgență a încălcării acestui ordin, conform prevederilor de natură penală.
5. Informarea și formarea personalului din poliție, spitale și centre IML care lucrează frecvent cu victime ale violenței în familie. Personalul din aceste instituții să transmită la rândul său informații victimelor cu privire la drepturile care le revin, în special cu privire la emiterea unui ordin de protecție.